

PŘÍLOHA 1

Materiál A – ukázky samostatných písemných prací žáků třídy 5. A (ve školním roce 2011/2012) královéhradecké Základní školy Bezručovy

J. Kalva

Příběh byl o malém princovi a chlapci.
Začalo to tak že královna umřela rodinnou
brazonkou. Ubradla malé prince a rodina s ním
létala a bojovala aby královna prince našla.
Po několika minutách královna začala s boje s
bojovníky padat peri a tak prince přelétla.
Prince začala navíhat a když bylo s rodi-
či v knížce přelétla. By chvíle se sám
objevil chlapec kterého přilakal princ prince
se a když hledal a hledal tak se vzdal
a šel zase pryč. V tom něco zasupěl
a von se podíval co to je, ahle našel
malé prince chvíle se na něj jen díval
ale pak ho napadnul a ukánil se s ním
pryč. Běžel a běžel smazal jsem jsem a když
šel o kolo mističny mláde začala navíhat,
a v tom se začali otevřít dveře a chlapec
šel se lehl hodil mláde k milioně a
utekl. Po pár hodinách se ho našla paní
mydlivcová a vzdala domo jinak by se
královna našla.

ANITA HOŠKOVÁ

U lesa byl velký ptáčí káň, pak z bouřky
~~vytáhl~~ vrána a v puše měla ptáče
a za ní řodiče. Řodiče ji pak chytili
a pustila ptáče a pak odletla.
chvilu byla ticho, ale pak přišel
čtrnáctiletý chlapec protože něco slyšel.
už chtěl odejít, ale slyšel srnče které
za ním bylo. chvilu si ho přiblížil
a myslel na to co s ním; pak ho vzal
a utikal. když byl u myslivny tak
uslyšel kroky. Tak pustil srnče
a šel domů. Srnče se snažilo utéct
ale neslofto. Pak slyšelo lupky, ale
když už byla malá liška u
něj, tak ~~ho~~ ho zachránila hajná.

Nikol Křemenčková

* Bylo to o blbovi, který šel do lesa,
najít nějakou kořist. Najednou uslyšel křik
ptáka, šel se tam podívat a nikde nic.
Najednou uslyšel se před ním něco pohybat.
U páneku ležela ve kořisti. Byl to mráček.
Váhal jestli si ho má vzít, ale nakonec si řekl
že toho se má víceméně nestane a že je to pro
něj významná kořist. Vzal si vrát 14. letého
čučerka, dal si ho pod kabát a uplotal pyži.

Víkal si si obejde něco alchymistkou myšlenkou,
aby ho nedýtil hajný (Myslivce). Ale přesto
šel přes myšlenku a ani nevěděl proč
a jako nachoval suncí sádko přistat.

Odhodil suncí sádko. Najednou uslyšel
že někdo jde. Odhodil suncí do slávy
a utíkal pyži. Suncí hodně dlouho přiběhl. Bylo mu zima
a volala máma. Nakonec si suncí vsadil
a dal do myšlenky, jinak by se suncí
někdo dozvěděl ráva.

J. Smelana

Vrána ukradla deštěm mladě.

Ki se sa mi rozleleli a uhočili na mi az
z mi letalo perú. Vrána došlo se so
nema cenná, prošla mladě. To dopadlo
na mikou trávyda nic se mu nestalo,
a pak vyšel z houš ~~na~~ nějaký
výrostek a něco hledal. Pak sa puce-
sem uvidel nějaký pohyb. Polichu
se přiblížoval a uvidel malé sunce. O
takovhle podivně se mu ani nezdálo,
a to sunce vzal a schoval ho pod kávu.
Sunce začalo smutně volat. Kluk jen
kluk začal mluká a v tom spěchu
si ani neuvědomil že sáním bez sunce
umře. Kluk se nejvíce bál hurného. Pak
se chtěl propíchnout kolem myštiny.
Pak se ~~at~~ uvolil kytay. Položil sunce
a ušel. Kluk pak to sunce našel a
vzala ho domů.

PŘÍLOHA 2

Materiál B – ukázky samostatných písemných prací žáků třídy 5. B (ve školním roce 2011/2012) královéhradecké Základní školy Bezručovy

Téma: Vyprávění příběhu

Název: Rusalka

Rusalka byla dcerou vodníka, bydlela v jezeře spolu se svými sestrami a byla nejkrásnější z jeho všech dcer.

Jednou Rusalka plula pod vodní hladinou a zahlédla tam prince, který se vracel z lovu a šel se osvěžit do jezera. Jak ho zahlédla, tak se do něj zamilovala. Od této chvíle byla smutná, až si toho všiml vodník. Ptal se proč je tak ztrouzená a je jako bez života. Rusalka mu vše pověděla. Vodník nevěděl, jak jí pomoci, ale poradil jí, ať jde za starou jezíbabou, ta že jí pomůže.

Jezíbabu znala radu na její soužení. Může se vypravit na hladinu za princem, ale pokud jeho lásku nezíská, zemře. Rusalka byla přesvědčená, že princ její lásku bude opětvat. Vypila tedy lektvar, který jí jezíbabu připravila. Měl hořkou chuť a Rusalku po jeho vypití zabolelo v srdce a usnula.

Když se probudila, hleděla na prince, který se znovu vracel z lovu a šel se podívat na vodní hladinu. Princ se jí vyptával kdo je a odkud přišla, když ale zjistil, že je nemá obzvlášť si ji na zámek.

Rusalka byla na zámku neoblíbená, služebnictvo se jí bálo a říkali o ní, že prince očarovala a doukali, že princ, znaný nestálostí ve vztahu, neznámou krásku brzy opustí. Princ však po krátké době začal chystat svatbu. Pozval na ni mnoho vážených hostů, mezi nimi i krásnou a výřečnou kněžnu. Princ se kněžna zalíbila a začal s ní trávit mnohem více času než s Rusalkou.

Jednou, když Rusalka stála sama v parku, zahlédla prince, jak slibuje lásku cizí kněžně, když k němu přistoupila hrabě ji odstrčil.

V tu chvíli se z malého rybníčka kam se vohavě a Rusalku přestěhoval vypravil Vodník. Vchopil Rusalku do náručí, proklel prince a zmizel pod vodní hladinou. Kněžna se lekla a od prince utekla.

Rusalka nechtěla v radě namíchat. Vypravila se tedy za jezíbabou, která jí podala nář a řekla jí, ať s ním bude prince do srdce. Rusalka to odmítala nechtěla si vzít ani nář, to bude zemřít sama.

Princ si uvědomil svou chybu a chtěl ji napravit, valal na vodní hladinu a přál si, aby se k němu Rusalka vrátila. Rusalka mu odpověděla, že když jí políbí zemře. Princ si přesto valal dál a tak ho Rusalka políbila. Zemřel jí v náručí a vodníkou prarostci se naplnila

vypracovala: hejpatyňa

křejaňová

1. slohová práce

29. března

Titul: Vyprávěním přiblížen

Název: Rusalka

Rusalka byla už pár dní smutná a zamýšlena. Toťnik se jí vyptával: "Proč jsi tak smutná?" Rusalka se mu pak svěřila, že ji zamilovali do jednoho prince, který kolem jezdi na lovy. Justli si zamilovali do prince - člověka křís za čarodějnicí na si povadí. Rusalka tedy šla. Šla k chaloupce na kraj jezera, kde bydlela čarodějnice.

"Justli jsi zamilována do člověka musíš si pomoct."

"Výmysl k tomu lekvar a staneš se obyčejným člověkem. Ale budeš muset mluvit občasovat. Budeš muset občasovat svůj hlas."

První se rusalka chtěla stát obyčejným člověkem vypla tedy lekvar a nechala pronikavou bolest u srdce.

Jednou když je zase princ na lovu chvil se najít sám u jezera. Tam uvidil nadhernou dívku -

Rusalku. Když si odval s sebou na svůj trávník a chvil si jí vzal za ruku. Chytila se velkolepá svatba.

Na svatbě se svěřila lidé z celého okolí. Píjela i kněžna zmrzla svou vytrvaností. Kvůli s princem se pucharžili na trávník trávnadí a princ jí občasoval rčenou lásku, protož si s rusalkou nemohl tak pěkně popovídat.

Rusalka se vše že povzdala sdělovala a taky vše slyšela. Běžela za princem a šel jí jenom hrabi odobřít.

Rusalka se podlomila kolena a omdlela. To vše šelí pozoroval vodník, který měl o rusalku strach. Vzal rusalku do náruče, probíhl prince a zamířil v rybníček. Šel den je princ k jezera se rusalkou omlouval, ale rusalka, jen říkla co jí poradila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

prohodila: ^{odmítla} ~~prohodila~~

Vyprávěl: Petr Janda 5B Dne: 29.3.2012

1. sloková práce
téma: Vyprávění příběhu
téma: Rusalka

29. března

Mořským království říd vodník, který měl dcerty. Ta nej-
rásněji se jmenovala rusalka. Rusalka byla smutná, proto-
že se zamilovala do prince, ale princ byl člověk. Chtěla za-
ím, proto šla na jezírko. Já ji uvěřila lektvar a řekla:
lyže se do sebe princ nezamiluje, nebudeš moct spádky do
sra. A chci za to svůj hlas. Rusalka s tak souhlasila.
Když vypila lektvar, cítila u srdce pronikavou bolest
měl horkou chuť. Najednou se rusalka probudila na
dři. Měla roztrhané šaty, byla bosa a také má nohy.
řigel tam princ, který se vracel z lovu. Rusalky si
iml, tak se jí zentat jak se jmenuje, nebo odkud je.
usalka nemohla odpovědět, protože ji jezírko vzala
las. Princ ji v tak vzal s sebou do zámku. Když
ošli do zámku, všichni se na rusalku koukali a
yskli si, že je to esrodělnice. Princ ji vyprávoval, že
chystá svatbu, ale vtom sam vběhla kněžna. Kněž
ná byla upovídána a princ jí vřivil každé slovo.
čt se rusalka procházela parkem, uviděla jak si princ
vidá s kněžnou a princ jí sliboval lásku. Rusalka
rosběhla, ale princ jí odstrčil. Vtom se vynořil vodník,
zal rusalku a vzal ji do jezera. Rusalka se ptala
ce, co má dělat a on jí poradil, ať jde za jezírko.
řilka řekla, že se to dá zvládnout tím, že musí vstoupit
žď do srdce. Rusalka hned odmítla. Princ přišel na
dři a volal na rusalku, že se omlouvá. Z vody bylo
řel: když se políbím zemřes. Princ neoděšel. Nakonec
ji políbil a zemřel v rusalkině náručí.

Vyprávěla: Michaela Holmanová

1. slohová práceTéma: Vypisování nářečíchNázev: Rusalha

Ve škole jsme četli příběh o rusálce od Andronima Dvořáka.

Rusalha byla vodníková dcera. Když jednou kolem jezero, kde žila, jel princ se svou rusálkou se záměrem sáhnout. Byla čarodějnicí, ať si toho všiml vodník, a ptal se, co jí dělá, rusalha mu řekla, že se jí líbí princ a že se chce stát člověkem. Vodník se jí to mohl rozmluvit, ale řekl jí, aby šla přes radu k čarodějnici. Čarodějnice se jí to daleko pokoušela rozmluvit, ale rusalha měla svou hlavu. Řekla jí, že jestli nechtějí lásku prince, má raději se vrátit smět sáhnout do jezera.

Čarodějnice jí řekla, že jediný máměk je nápoj křehký nápoj.

Ale jestli ho nápoj bude mít, Rusalha při pití nápoje uvadla proměnou kolem u vody. Princ, když se rusalha probudila měla na sobě venkovské šaty a mohy měla boží. Uviděl prince a postavila se před něj, jak jí princ uvadl záměrem se sáhnout a ptal se jí, jak jí rusalha mu, ale neodpovídala. Princ jí o sobě ochotně všechno řekl, kde se rusálce velmi líbilo. Ale štěstím a podání jí dala nevěsti, říkala a mi, že je čarodějnice a nicarovala prince nadprávnou rukou zároveň se uhlídávali tím, že princ je v lásce uvadl se rusalhou opustil a najde si jinou prince však chystal svatbu. Čarodějnice panovníkovi se soustředil křehkosti a mezi nimi i krásnou cizí kněžnou. Kněžna byla napřed od rusalhy upravená a odprá, prince si ačkoliv bašdym slove. Když se všechno šla rusalha projít do rámečkové prahu uvadla prince jak kněžna stihuje všimnu lásku. Rusalha přišla blíž, ale princ jí kvůli odšel. Rusalha odlehla a v domě jeví se vyplavak vodník, který se se ošabou a rusalhou přestihoval do rámečkové jasně. Vše rusalhu do rámeč, prohled prince a amiel s rusalhou se vodní říší. Kněžna se napamaboval a ulehla. Když rusalha znovu uvadla jeví se ptala se jí, co má dělat, jávitaba jí řekla, ať vsemu nic, ať bodne toho kde jí tak uhlídá rusalha hroudu radu odmlle, že raději bude máičt věchna má muba. Princ přijel k jezeru a prosit rusalhu o odpustění. Čarodějnice polítil-li si semič prince rovnal. A tak semič a rusalčinu rámeč. Vodníková hledla ocmpruila.

1 když příběh tohoto bym nářečím a nemám ruská opy, tentě přelike se mi lidit radit se mi čili.

Vypisovatel: Lucie Křížová 5.B

1. Alchymická píseň

29. března

Titul: výpravě na pátém

Název: Rusalka

V hlubokých lesích žila jezeva, ve kterém žil vodník a rusalkami. Nejkrásnější
a nich byla smutná proto, že chtěla žít jako člověk. Věděla se jí křivě prince,
který se postavil u břehu jezeva při návratu z lovu.
Vodník jí poradil, ať jde za ženitobou. Když přišla ke chaloupce u jezeva, kde
ženitoba bydlela, tak se rusalkou začala hubovat, že jí vstydilo, ale po chvíli
ji vyslechla a pak řekla, že je moc blouzná, ale i tak rusalka dala lekvaru, který
by jí měl přivést lidské tělo ženitoba jí ještě musela uposlehnout, že bude
níma a ještě to, že když nenajde její lástev, už se nebude moci vrátit
do jezeva ke svým sestřím. I tak rusalka souhlasila. Když přišel hořký nápoj,
tak se poslední douška jí popila vedlejší proměnou bolest a ztratila vědomí.
Dalšího dne se opět prince postavil u jezeva, ale chtěl být sám. Když vřelá
proměnou rusalku a chaloupky, spatřila prince a šla k němu. Když uvědomil prince,
jeho krásou, odvedl si ji do svého stánku. V ránu se jí všichni báli, protože byla
níma, tak si myslili, že je čarodějnice. Když prince chytal rusalku, poslal svého bratra,
mnozí ním byla i kněžna, která se prince líbila nejvíce vzhledem, ale i ona, že byla
upovídaná navrátit od rusalky, která byla níma. Každá stará, která kněžna řekla se
prince líbila. Všechno odpuštění rusalku u vidění svého bratra. Viděla prince, který
vedl kněžnu a stálo jí lástev rusalku k němu přišla, ale prince jí hrouž
odstoupil. Že námučková jezeva se najednou vynořil vodník, který poslal prince a
vzal rusalku pod hladinu. Rusalka došla od ženitoby dříve šanci. Řekla rusalku,
že ještě chce být tím, co byla, ať prince raději nežim. Rusalku a tím navrátila
prince si uvědomil, že rusalku ublížil a tak se upřavil k jezevu. U jezeva prosil,
aby mu rusalku odpuštěla. Ono mu odpuštěla tím, že řekla: „ještě ti políbím
uvarit.“ Prince však nepřiměřeno. Když rusalku dala prince políbit odpuštění,
tak se objevil rusalky sestřím, odvedla je sem a se toho, že kvůli němu se jim kněžnu
nepustí na rovinu.

Výpravě: Tereza Červená 5.B

1. sloková práce

22. března

Téma: Vyprávění příběhu

Název: Rusalta

Byl jednou jeden vodník, ten měl tři dcery. A ta jedna měla rusalta se jmenovala se zamítala do prince. Tak si rusalta pomyslela, že se chce stát čaroděnkou. Tak ta stará čarodějnice a ta jí uvěřila lekvar, ale upozornila jí že když lekvar vyjde a bude čaroděnkou tak bude němá a když jí prince radí tak si se nebude moct vrátit a zemřít. Je všim souhlasila a vyjela kdeký lekvar radila jí tohle se srota a omolila. Prince jí akorát se tomu řekl svým poddaným aby jeli na rámech že jí dožím. Posadit se se jeva kde bydlila rusalta. Houkal se na obry ale najednou vyšla se vody krásná mladá stěna princevi se ihned radila a odhal si jí na rámech. Do toho krásnějše žáci jí oblékali. Byla nejhezčí a celito rámech ale lidi se jí báli protož byla němá. Prince chystal s rusalťou svatbu porvali moce hostie a mezi nimi byla i krásná kněžna. Byla úplně jiná než rusalta byla tvorná a princevi se už styžkalo se klase ženy. Už se stěmvala a rusalta stala opatřina v královské radnici. Rusalta radila prince jak přichází s kněžnou objímal jí a stěmval laskav. Když se všim přišla rusalta odbratit jí. Je rámech se vybrat se vyprávěl vodník bylo mu rusalty líto. Tak popadl a stáhl jí se sobě prokhl prince a amireti spolu pod vodou. Kněžna s princem nevěřili svým očím kněžna se rozkoukala a od prince utekla. Přivedl jí na přičalou ona rusalta poradila si všim miže se raditi toho, kdo jí radit. To ale rusalta odmlila. Prince šel do svatby. Uvedomil si se rusalta odmlila a vyjel se se jeva. Tam volal rusalta.

1. slohová práce
Téma: Ruská pohádka
Název: Rusalka

30. března

Jednou jel princ na lov a po lovu se
stavit u rybníka, ve kterém měl vodník se třemi
salkami. Jedné se zabil princ který vždy jel
lovu k rybníku. A tak sta se starou žabou-
ou, aby ji proměnila na člověka. Žababka hned
řekla co jí dáš. A dala jí lektvar, a řekla:
ešli lektvar vypiješ hned nemá a jestli ti princ
rací nebudeš moct se vrátit do rybníku.
Chtěl jí princ podruhé s lovu u tam na
u rusalka čekala. Rusalka se hned princem zabilo.
im si jí ovesl na námeč. Tam se jí lidí báli,
rohoře byla nemá. Říkali se je čarovaná kvůli
nemoci.

Princ se jí ptal odkud je, ale její odpovědi
nedořikal. Rusalka se princem tak líbila, že
pořádal svatbu. Na svatbě byla kněžna která
byla taký pšvalbná a chytrá a prince okoušila.
Princ se začal bavit a procházel s kněžnou.
Dával kněžně lásku. Potom přišla rusalka k
vincovi. Princ rusalku oděnil a vodník si jí
stáhl zpět do rybníku. "Koho rusalka!"
řekl vodník. Rusalka řekla jí žababce, aby
jí pomohla. Žababka řekla: jestli chceš mít
š musíš sábit nosem koho, koho jí měla rád
- tak rusalka šla prince sábit, ale byla
laba. Přiz upustila a proměnila se v moř-
kou pěn. Takto končí afilmovaná mořská víla.
ve se mi to líbí.

Vypracoval: Aleš Rybozuk

Téma: Vyprávění o čarodělnici

Název: Rusalka

Často opouští rozhodnutí všemohoucí jako hubička, tak dějemi. Anžonin Dvořák se musel také tvrdě pracovat s hubičkou a křivci se včasné vstoupí do rty.

Rusalka byla vodní krátká dívka a rozhodnutí se mohla rozhodnout až za prince, do kterého se zamilovala. Při první náhlé vydaté. Když musím ale vodníka vidět, až si rusalka trápení, ptal se jí, co se děje. Rusalka mu odpověděla, že se zamilovala do prince. Čarodělník jí poradil, aby se za čarodělnice, která jí dala křivce. Čarodělník jí dala křivce, až křivce jí byl normální život na světě, ale musel si s radou přemýšlet jinak, a vodu nima.

Jakmile rusalka křivce vypila, ušila proměnou kůže v srst. Když je další den kolem rybníka prince, ušil své dřevěné, aby dopla trápy do sámbu. Čarodělník se podíval do rybníka, Rusalka vyšla z chaloupky a uviděla prince. Čarodělník si rusalku odvedl do sámbu, protože se mu zalíbila a ruská dnylat svastu.

Jedni v sámbu se rusalky báli, protože byla nima a myslili si, že je čarodělnice. Na svatbu pozvali vodní lidi a muži nima si kněžnu a školního náčelní. Před svatbou se prince procházel s kněžnou u rybníka a sámbu a šeloval jí lásku. Rusalka je uviděla a šla za prince, aby se připomněla. Čarodělník jí však krabi odvezl.

Rusalka spadla k rybníku a voda, která se sem se strachu o ni přestěhovala jí stáhl nad vodou. Čarodělník si křivce pak uviděl, co udělal. Čarodělník od něj

Vypracoval: Adam Sládek, 5.B

abkla v prince sešel prout a čarodělnice.

Vodník měl prince vodě. Rusalka se vodní trápy u sob sil vodě se přibavou a se mu poradila aby rusalka vrátila prince nima do srce. Jedni také si nima pomoci.

Vodník jí křivce nima odmlil. Čarodělník nima se křivce, 2 křivce se vypila. Čarodělník se sešeril. Čarodělník ale polibek chvil, tak že rusalka políbila a zemřela.

nijerai mu sešel prince který rusalka mu políbila v prout, a sešeril.

PŘÍLOHA 3

Předloha k materiálu A – PRCHAL, J.: Srnečka Sisi. In REZUTKOVÁ, H. (ed.):
Čítanka 5. 2. vyd. Všeň: Alter, 2003. 181 s.

Srnečka Sisi

JOSEF PRCHAL

Co se to vlastně stalo?

V korunách mohutných borovic, které stály rozkročeny nad hustým podrostem, ozval se náhle divoký ptačí křik. Větve se lehounce zachvěly, tiché květnové ráno se jemně rozčeřilo. Jako když vítr přeletí nad hladinou pokojného rybníka a mírně ji rozehraje.

Křik rostl, byl stále silnější, stával se rychle středem pozornosti. Zprvu nebylo vůbec nic vidět. Husté koruny ukryly drzého vetřelce, který hned po ránu přepadl rodinu pokojných brávníků. Kde nic tu nic. Ne nadlouho. Potom ze spleti větví vyrazila vrána a za ní oba staří brávníci. Chvátala, měla naspěch, snažila se rychle uniknout se svou kořistí. Úzkostlivý křik k smrti vyděšených ptáků, jimž právě ukradla mládě, nebyl jí nijak příjemný. Hnali se za ní nebojácně, jako by ji chtěli donutit, aby se vzdala svého lupu. Nedali jí ani na chvíli pokoj. Doráželi z obou stran, útočili tak prudce, až z ní líta-
lo peří, a bojovně křičeli.

Nebylo pomoci. Vrána to brzy poznala. Nerada otevřela zoban, pustila drobné ptáče a zmizela v blízké tyčkovině. Ačkoli si vybrala příhodnou chvíli, vpád se jí přece nezdařil.

Brávníci rázem ztichli. Měli vyhráno. Nešťastné ptáče spadlo do měkké trávy na okraji palouku, i pustili se k němu zvědavě a vzápětí s ním vzlétli do koruny rozlehlé borovice. Kupodivu, nebezpečný výlet dobře skončil. Ptáčeti se nic nestalo. Do lesa se opět vrátil bývalý klid. Jenom tichounký hovor rozradostněných ptáků, kteří nemohli dlouho zapomenout na vzrušující příhodu, stále připomínal, že se tu něco událo.

Klid byl však brzy porušen. Pojednou zapraskaly větve, několik stromků se zdatně pohnulo a z tyčkoviny se vynořil vytáhlý, asi čtrnáctiletý výrostek. Patrně ho sem přivolal divoký pokřik nařkajících brávníků, neboť vykročil přímo k podrostu a zvědavě si ho prohlížel. Tady to asi bylo – říkaly jeho oči. Zdálo se mu, že se nemýlí. Přesto nenašel nic, co by ho mohlo upoutat, proto zdvihl hlavu a začal pátrat v korunách starých borovic. Jenže také tam hledal nadarmo. Nikde jediná známka života. Brávníci mlčeli, jako by tušili nové nebez-

pečí, a rezatá veverka, která mělo hnízdo dovedně ukryté v hustém vršku největší borovice, neuznała ani za vhodné vylézt ze svého úkrytu. Hověla si v něm jako v posteli. Výrosteček se zklamaně ohlédl. Pomalu, jako by se mu nechtělo, se obrátil a zvolna se vracel k tyčkovině, z níž se před chvílí vynořil. Děnilo ho od ní necelých dvacet kroků, a přece k ní už nedošel. Náhle se zastavil a hleděl upřeně do jednoho místa před sebe. Měl totiž dojem, že se u vysokého pařezu něco pohnulo. Byl to jen nepatrný pohyb, ale přesto mu neušel.

Jindy by tomu nevěnoval mnoho pozornosti. Přeběhl by lehounce jako srnec, slepý a hluchý ke všemu, co by se mu připletlo do cesty. Teď se však pozorně zahleděl do spleti větví a trávy a oči se mu náhle rozšířily úžasem. Zázrak! V trávě u pařezu bezpečně zjistil srnče. Bylo to poprvé v životě, kdy jeho žasnoucí oči spatřily tak krásný obrázek. Tolikrát prolézal rozsáhlé lučické lesy, tolikrát marně toužil, aby uviděl strakatý hřbítek něžného srnčátka – a teď, když to nejméně čekal, leželo srnče před ním.

Stál, jako by zkameněl, a jenom se díval. Minutu po minutě, chtivě a nenasytně. Zdálo se, že zapomněl dýchat. Čas zatím letěl. Zprvu si říkal, že se na srnče jenom podívá, že si je trochu prohlédne a odejde. Na tom přece nebylo nic zlého, to mu nemohl nikdo zazlívát. Vytáhl pozorně nohu z trávy, zdvihl ji hezky vysoko a udělal krok. Tiše a ohleduplně, jak to nejlépe dovedl. Srnče se ani nehnuło, jako by nevědělo o nebezpečí. Hledělo na něho stejně důvěřivě jako dříve. Mile a dětsky prostoduše. To mu dodalo odvahy. A zároveň ho to přivedlo na myšlenku, aby se srnčete zmocnil. Pak už se nerozmýšlel. Znělo to tak vábně, že tomu nemohl odolat. Kdy se mu naskytne něco podobného? Příležitost byla skutečně jedinečná.

Jenom okamžik ještě zaváhal (snad si vzpomněl, že musí přejít kolem chlumské myslivny) a několikrát se plaše ohlédl. Nikde nikdo. Byl docela sám. To rozhodlo. Třemi rychlými skoky se octl u pařezu, uchopil ulekané, chvějící se srnče, schoval je chvatně pod kabát a utíkal s ním nahoru k cestě. Stačilo k tomu několik vteřin.

Srnče zaplakalo, zapískalo bolestně, jako by se tak mohlo zachránit, v houštině pod cestou cosi prasklo. Výrosteček přidal do kroku, běžel, co mu nohy stačily. Po houštině se už ani neohlédl. A tak neviděl srnu, která za ním vyběhla až k samé cestě, zneklidněná a vyděšená nářkem milovaného srnčete.

To pod kabátem brzy ztichlo. Tiskl je k sobě v obavě, aby mu nevypadlo. Stále ještě prožíval vzrušené chvíle. Srdce mu divoce tlouklo, ruce se mu nezvykle chvěly. Potil se strachem, doběhne-li, narází-li někde na hajného, nevezme-li mu vzácnou kořist. Vyhnul se pohodlným cestám, protože se mu zdály nebezpečné. Běžel raději lesem, prodíral se podrostem a houštinami, jen aby se vyhnul zvědavým lidským očím. Nechtěl se s nikým setkat.

Cesty vůčihledě ubývalo. Kdyby vydržel proběhnout ještě kolem myslivny, mohl mít vyhráno. Pak by se už do vsi nějak dostal. Myslivna ho teď lekala. Na ni především myslel. Kroky víc a více vážly, nedostávalo se mu dechu. Celého těla se zmocnilo podivné chvění, nejistota. Plazil se kolem zahrady jako slepec. Oči visely na velkých oknech, obrostlých vinnou révou. Byla tichá a němá, ale jemu se přesto zdálo, že se v nich zjevila vousatá tvář starého myslivce.

Mohl jít doleji, mohl myslivnu zdaleka obejít. Mohl – a přece šel kolem zahrady! Bylo to podivné. Nedovedl si to nijak vysvětlit.

Domníval se, že určitě projde a že se pak rychle skryje v olšové podle potoka, když tu začalo srnče naříkat. Jako naschvál. Zapískalo, zaplakalo, jako by vědělo, že je v blízkosti myslivny. Vtom vrzla vrátka. Někdo jde! Docela určitě! Chlapci se zdálo, že slyší kroky. Na víc už nečekal. Rozepjal kabát, odhodil srnče k plotu a zmizel nenápadně v polích. Co jiného mu také zbývalo?

Pro srnče se už nevrátil. To leželo zatím u plotu a bolestně pískało. Dlouhá, nepohodlná cesta se mu pramálo líbila. Necitelný únosce je příliš tiskl, mačkal, a ani tma nebyla dvakrát příjemná. Teď se už cítilo mnohem volněji. Dopadlo na měkko, do trávy, nic se mu přitom nestalo. Před sebou spatřilo les a maličko vlevo travnatý palouček. Ach, právě tak to vypadalo v jeho domově!

Vzpomnělo na mámu a začalo tiše volat. Domnívalo se, že k němu přiběhne, že se u něho brzy objeví. Srna však stále nepřicházela. Bylo mu to divné, nedovedlo to pochopit. Ozvalo se znovu, mnohem silněji nežli předtím, ale ani tentokrát se nic nestalo. Jeho smutný, bolestný pláč zněl potom dlouho, předlouho, táhl se od plotu do lesa, zanikal v jeho hlubinách.

Teprve kvečeru srnče ztichlo. Únavou a vyčerpáním. Hlava mu klesla, nohy se chvěly slabostí. Chtělo vstát, pustit se zvolna do lesa. Chtělo, ale nemohlo, nohy mu odepřely poslušnost. Marně se znovu

vzpíralo. Chvíli leželo nehnutě. Přivřelo oči a složilo hlavu na nohy, jako by se už smířilo se svým osudem. Potom však začalo slabě pís-
kat, volat o pomoc, ale ta nepřicházela.

Večerní ticho zalehlo celou kotlinu. Lesy ztemněly, dálky se zvol-
na ztrácely. Modravé šero je mlčky zakrylo. Z polí vycházel chlad. Také srnče jej brzy ucítilo. Jeho útlé tělíčko se začalo chorobně
chvět. Bylo mu nepříjemně. Slabost dostoupila vrcholu.

Pak už se ani neozývalo. Mlčelo. Leželo nehybně na jednom mís-
tě, nepokoušelo se už vstát. Šero houstlo, lesy se docela změnily. By-
ly temné jako hradba a tvářily se výhrůžně. V rozlehlé houštině za
táhlými loukami zaštekala zčistajasna liška. Zatím byla ještě daleko,
ale za hodinu či za dvě mohla proběhnout kolem zahrady. Nikdo ne-
mohl vědět, co ji napadne. Mlčenlivá jarní noc jí znamenitě sloužila.

Srnče?

Štěstí že je tu, dřív než se úplně setmělo, našla hajná a že je odnes-
la do myslivny! Jinak by se bylo rána těžko dočkalo.

(Srněcha Sisi)

JIRÍ KRÁSL

PŘÍLOHA 4

Předloha k materiálu B – STŘEDA, L.: Rusalka. In REZUTKOVÁ, H. (ed.):
Čítanka 5. 2. vyd. Všeň: Alter, 2003. 181 s.

Rusalka

VYPRAVUJE LUDVÍK STŘEDA

Kdesi v hlubokých lesích leželo jezero. Jen měsíc na nebi věděl, že v něm žije vodník se svými dcerami – rusalkami.

Nejkrásnější z rusalek byla už řadu dní smutná a zamyšlená. Vypptávala se otce – vodníka na svět lidí, na jejich život. Po čase mu prozradila, že se chce stát také člověkem.

„Snad ses nezamilovala do někoho z lidí?“ polekal se vodník.

Rusalka nezapírala. Zalíbil se jí mladý princ, který se při návratech z lovu zastavoval na břehu jezera, nakláněl se nad hladinu a v průzračné vodě si ochlazoval rozehřáté tváře. Tomu by chtěla být stále nablízku!

„Jsi ztracená, dceruško!“ zanaříkal vodník. „Zavolej Ježibabu. Víc ti poradit nemohu.“

Stará Ježibaba bydlela v chaloupce u jezera.

„Proč mě budíš tak časně?“ hubovala na Rusalčino zavolání. A když jí Rusalka vypověděla, že chce být člověkem, zaskřehotala: „Hloupá jsi, hloupá! Dám ti lék, který ti přičaruje lidskou podobu, ale dobře si to rozmysli! Jestli nezískáš lásku toho, koho miluješ, už nikdy se nebudeš smět vrátit ke svým sestrám do jezera. A ještě něco: Staneš-li se člověkem, budeš němá!“

Rusalka se vším souhlasila.

„Má láska překoná všechna kouzla,“ řekla a vypila hořký nápoj, který jí Ježibaba uvařila. Po posledním doušku projela jejím srdcem pronikavá bolest a Rusalka ztratila vědomí.

Ráno se krajem opět rozezněly lovecké fanfáry. Mladý princ z nedalekého zámku znovu vyjížděl na lov. Po skončeném lovu se znovu zastavil u jezera. Tentokrát zatoužil zůstat tu sám. Členy své družiny poslal napřed do zámku a potom, nikým nerušen, sledoval okouzlující hru jezerních vln.

Proměněná Rusalka vyšla z Ježibabiny chatrče. Měla na sobě prosté venkovské šaty, nohy bosé. Došla až před prince a ten nevěřil svým očím. Tak krásnou dívku ještě neviděl! Když se probral z překvapení, vypptával se Rusalky, kdo je a odkud přichází, ale odpovědi se nedočkal. Nakonec si ji odvedl do svého zámku.

Tolik nádhery, která ji všude obklopovala! Tolik drahých šatů, do kterých ji oblékali! Rusalka byla ze všech nejpůvabnější, ale protože byla němá, lidé ze zámku se jí báli. Šeptali si, že má čarodějnou moc a tou prince očarovala. Všichni tajně věřili tomu, že ji princ, známý svou nestálostí v lásce, brzy opustí.

Jenže princ chystal svatbu. Pozvali na ni mnoho hostů, mezi nimi i krásnou cizí kněžnu. Ta byla úplně jiná než Rusalka. Byla hovorná a každým slovem si získávala princovu přízeň. Když se přiblížil večer, Rusalka stála v parku docela opuštěná.

A pak se to stalo! Rusalka zahlédla prince. Přicházel s cizí kněžnou, objímal ji a sliboval jí lásku. Když k němu přistoupila plachá Rusalka, hrubě ji odstrčil. Vtom se ze zámeckého rybníčku vynořil vodník, který se sem v obavách o Rusalčin osud přestěhoval z jezera. Strhl Rusalku k sobě, prokletel prince a s Rusalkou v náručí zmizel pod hladinou.

Princ i kněžna vyděšeně zírali do míst, kde se za Rusalkou zavřela voda. Kněžna se po chvíli otočila a od prince utekla.

Vodník odnesl Rusalku zpátky do jezera.

„Ubohá Rusalko!“ bědoval nad jejími zpopelavělými vlasy, nad pohaslýma očima a bledou tváří.

„Pomoci bys chtěla?“ skuhrala Ježibaba, když znovu spatřila Rusalku. „Vím radu! Vezmi nůž a zahub toho, kdo tě oklamal. Jedině tak se zase staneš tím, čím jsi byla!“

Rusalka její krutou radu odmítla.

„To raději budu snášet všechna svá muka...“

Prince tížilo svědomí. Poznal, jak Rusalce ublížil, proto se vypravil k jezeru. Tam volal Rusalku a prosil ji o odpuštění.

„Nemohu bez tebe žít, zapomeň na moji vinu!“

„Políbím-li tě, zemřeš,“ říkala tichá odpověď, ale princ přesto neustoupil. Po polibku, kterým mu odpouštěla, zemřel v Rusalčině objetí.

Vodníkovu prokletí za způsobenou bolest se naplnilo.

(Podle knihy Anny Hostomské Příběhy, pověsti a pohádky paní Hudby)